

Informazioa zabaltzen

Mutil gazteekin berdintasuna lantzen

...Ezagutzen...

Jose txu Riviere Aranda

Mutil gazteak eta berdintasuna

INFORMAZIOA ZABALTZEN

Feminismoaren laugarren olatuaren mugimenduak mundua aldatu du.

Gizonen boterearen hegemonia zalantzan jartzea eta emakumeek pertsona eta hiritar gisa dituzten eskubideak indartzea dira borroka honen alderdi batzuk, emakumeen eta gizonen arteko harreman-eredu tradizionalei desafio egiten dio eta gizarte- eta erlazio-hitzarmen berria proposatzen du.

Ez da emakumeen aldaketaren aurrean gizonak banaka eta sozialki interpelatuak izan diren historiako lehen aldia. Hauxe da egungo berriena: gaur egungo emakumeen eraldaketa hain da handia non emakumeei esleitutako tokia era erradikalean aldatzen ari den. Horrek, era berean, gizonak, emakumeen aurrean, beste gizonen aurrean eta bere buruaren aurrean munduan duen tokia bera zalantzan jartzea dakar.

Eta zalantzan jartze horretan, SPENGLERen “Mendebaldearen gainbehera”-ko esaldia gogoraraztea komeni da

Olatuak lehertzen direnean gertatzen den bezala, itsasoak atzera egiten du berriak eratzeko, hala gertatzen da Historian zehar.

Hala erakusten du CISEk (Centro de Investigaciones Sociológicas) 2024ko urtarrilaren 15ean argitaratutako berdintasunaren eta genero-estereotipoen hautemateari buruzko galdetegiak. Horren ondorioen artean hauxe bildu da: estatu espainiarreko gizonen % 44,1 “oso” edo “nahiko ados” sentitzen da “genero-berdintasuna hainbeste sustatu da non orain gizonak diskriminatzen diren” baieztapenarekin. Inkesta egin duten mutil gazteen kasuan pertzepzioa are handiagoa da: 16 eta 24 urte

mutilen % 52 inguruk babesten dute gizonenganako diskriminazioa dagoela.

Sakatu hemen galdetegiari buruzko informazio gehiago irakurtzeko

Halere, badirudi lan-eremuko galderetan kontzientzia handiagoa dutela; izan ere, gizonen % 3,6k soilik uste du emakumeek gizonek baino gehiago kobratzen duela, % 8k uste du emakumeek lanpostuz igotzeko aukera gehiago duela, eta % 7,2k soilik uste du enpresetako ardura-postuetarako sarbide hobe duela. Eta ia hamar gizonetik seik uste du emakumeak direla lan-bizitza eta familiakoa uztartzeko zailtasun handiena dutenak.

Beste datu esanguratsu bat: 16 eta 24 urte arteko mutilen % 65ek uste du gizonen eta emakumeen arteko desberdintasunak “txikiak” direla edo “ia ez dagoela” desberdintasunik. Hori da uste hori gehien duen adin-tartea, 75 urte baino gehiagokoen oso gaineratik.

Hala, egoera konplexu baten aurrean gaude; eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren inguruko sentsibilizazioa jorratzeko moduari buruz berriz pentsatzeko beharra ikusarazten du, eta bereziki maskulinitate anitzak gazteekin lantzekoa bai hezkuntza formalean, bai ez-formalean.

Izan ere, aldaketa bat eraginkorra izan dadin, hainbat alderditatik landu behar da. Gaian adituak direnak bat datoz egun gizonekin egiten den lana aringarria dela esatean, hau da, delituaren osteko lanean oinarritzen dela. Aldiz, prebentzioan egiten den esfortzua edo maskulinitate osasungarrietan hezteko egiten den lana eskasa da.

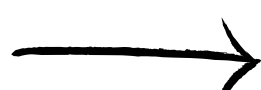
Hala, hezkuntza formalean eta ez-formalean emakumeen eta gizonen eta berdintasunaren

sentsibilizazioa lantzeko 10 ideia proposatzen ditugu, indarkeria matxistarik gabeko gizarte bidezkoago eta berdinzaleago bat lortzeko estrategia gako gisa.

- ➔ Hezkuntza eta sentsibilizazioa txikitatik: haurtzarotik berdintasunaren eta dibertsitatearen inguruko kontzeptuak landu.
- ➔ Hezkuntzako materialak berrikustea: inklusiboak eta genero-estereotiporik gabekoak izan daitezela, eta, horrez gain, ohiko rola hausten dituzten pertsonak ikusarazten dituztela bermatzea.
- ➔ Eztabaidak sortzea: berriei eta egungo gertaerei buruzko eztabaida irekiak proposatzea. “Pribilegio” eta “desberdinkeria” kontzeptuei buruz ikuspegi interseksionaletik gogoeta egitea.

Gehiago
jakiteko

Interseksionalitateari buruzko
GUREAN aldizkaria irakurri

- ➔ Eredu positiboak bermatzea: rol tradizional maskulinoekin hausten dituzten ezaugarriak erakusten dituzten irudi maskulinoak nabarmentzea, enpatia, sentsibilitatea, zaurgarritasuna, esaterako.
- ➔ Emozioen adierazpena bultzatzea: batez ere beraiekin lantzea emozioak nola ezagutu eta modu osasungarrian nola adierazi. Indartsu izateak ez duela emozioak estaltzerik esan nahi sustatzea, baizik eta modu eraikitzailean kudeatzea.
- ➔ Talde feministak eta berdintasunaren aldeko mutil-taldeak sortzeko espazioen dinamizazioa erraztea, mutilak eroso senti daitezen eta beren nortasuna adieraz dezaten, epaiketen beldurrik gabe.
- ➔ Harreman osasuntsuak bultzatzea komunikazio-gaitasun eraginkorra eta gatazken kudeaketa irakatsita, pertsonen arteko erlazioetan onarpenak eta elkarren arteko errespetuak duten garrantzia azpimarratuta.
- ➔ Aniztasuna espazio eta jarduera guztietan zeharka lantzea.
- ➔ Hezkuntza komunitateak ardura sozialarekin, errespetuarekin eta zaintzarekin erlazonatutako komunitateko proiektuetan parte hartzea.
- ➔ Hezkidetzan hezkuntza-komunitate osoaren inplikazioa bermatzea: irakasleak, familiak, eskolaz kanpoko jardueren dinamizatzaileak, hiri-udalekuen begiraleak, entrenatzaileak, etab.

BERRIAK

1

Emakunde lanza una escuela on line para sensibilizar y formar a la ciudadanía en el ámbito de la igualdad.

La oferta formativa que recoge **Emakunderen Berdintasun Eskola** se compone de 32 cursos sobre diferentes temas de igualdad como ciberfeminismo, empoderamiento feminista, la incorporación de la perspectiva de género, la crianza en igualdad...

[MÁS INFORMACIÓN](#)

2

2000 profesores y profesoras participan en la **jornada organizada por el Departamento de Educación** para «ofrecer estrategias para que el profesorado pueda orientar a las chicas y chicos en materia afectivo-sexual.

[MÁS INFORMACIÓN](#)

JOSETXU RIVIERE ARANDA

Jose txu Riviere, berdintasun agentea da, eta maskulinitateetan, generoan eta berdintasunean aditua. Azken urteotan egin duen lana Emakunderen Gizonduz programaren idazkaritza teknikoaren koordinazioarekin lotuta dago batez ere. Online ikastaroetan eta prestakuntzetan parte hartu du, eta gaiari buruzko hainbat material eta artikulu ere egin ditu.

Zer jarrera aurkitzen ari gara gaur egun mutil gazteengan berdintasunaren gaia mahai gainean jartzen dugunean? Eta neskengan?

Nik uste dut hainbat jarrera aurkitzen ari garela berdintasunari dagokionez eta, zehazki, lantzen ari garen gaiari dagokionez, hau da, berdintasunarekin eta aniztasunarekin lotutako identitate maskulinoei dagokienez. Belaunaldi gazteak aurreko belaunaldiak baino balio berdinzaleagoak ditu, eta inkesta guztiek hala adierazten dute. Hau da, berdintasunaren aldekoagoak dira, betiere erreferentzia gisa aurreko belaunaldiak hartzen baditugu, eta ez egon nahi dugun puntua.

Baina horrekin batera, berdintasunarekiko erabat erresistentea den sektore erreal eta askoz agerikoagoa eta artikulatuagoa ere badago. Nire ustez, horrek testuinguru politiko eta sozial bati ere erantzuten dio, non ideia horiek sendoagoak izaten ari diren; izan ere, mutikoek (eta jarrera hori hartzen duten neska batzuek) ultraeskuinak ordezkatzeko duen diskurtso instituzional oso baten babesaren sentitzen dute.

Nire ustez, zentzu horretan, bata bestearekin lotuta baloratu behar ditugun bi egoera horiek ditugu, gazteei buruzko ikuspegi partzialik ez izateko.

Horrek, zalantzarik gabe, mutilen eta nesken edo askotariko identitateen harremanei eragiten die, harreman pertsonalei, espazioaren okupazio-harremanei, indarkeriari, gaizki tratatzeari... dagokienez, oso modu esanguratsuan. Garrantzitsua da gertatzen ari diren aldaketak kontuan hartzea eta erresistentziak non eta zergatik gertatzen diren ondo kokatzea.

Zer erronka aurkitzen ari gara mutil gazteekin sentsibilizazioa lantzeko orduan?

Lehenengo erronka gazte horiek irudikatze moduan aurreiritzirik ez izatea da.

Gainditu gabeko bigarren erronka, zalantzarik gabe, mutil hauek beren aldaketaren protagonista bihurtzea da. Joera ikastetxera (hezkuntza formaleko espazioa izan ala ez) paraxutista gisa joatea da, espazio horietan noizean behin parte hartuz eta beren hausnarketa-prozesuan benetako protagonismoa eman gabe. Hirugarren erronka: gazteekin berdintasunaren arloan lan egiten dugunon autokritika. Baliteke mezu batzuekin oker aritzea, eta biztanleria-sektore bati errua egozte, kontuan hartu gabe gizarte-egoera eta etorkizun pertsonal konplexua dutela. Aurreko belaunaldiak baino zailagoa dute guztia bizi-baldintzei, emantzipazio-baldintzei, zalantza lan-

etorkizunari eta baldintza okerragoei dagokienez.

Gazteengana iristeko erabiltzen ditugun bide eta metodologiek asmatzea da beste erronka garrantzitsu bat. Sare sozialekin, tik-tokekin funtzionatzen dute, eta erabat arrotzak zaizkien metodologiak erabiltzen jarraitzen dugu.

Azkenik, zeharkakotasunaren erronka dugu. Berdintasunak curriculum osoa zeharkatu beharko luke, baina ez bakarrik gazteengan, baita politika publikoetan, ikastetxeetan edo jende gaztea biltzen duten espazioetan ere (kirolguneak adibidez).

Zer programa edo proiektu proposatzen dituzu berdintasuna eta maskulinitatea hezkuntza formaletik eta ez-formaletik lantzeko?

Euskadin esperientzia asko ditugu dagoeneko. Gizonduz-etik, bere garaian, komiki interaktibo bat eta bideojoko bat erabili genituen ikasleekin eta irakasleekin ikasgelan lan egiteko.

Hemen bi faktore oso garrantzitsu hartu behar dira kontuan. Bata jarraitutasuna da, eskolabizitzaren barruan ibilbide bat mantentzea. Lehen aipatu dudan zeharkakotasunetik harago, landu nahi diren alderdiei buruzko ibilbide planifikatu bat izatea hasieratik amaierara.

Eta, bestalde, berriz ere, gazteak protagonista bihurtzeko beharra dugu. Beharrezkoa da ikasleengandik beraiengandik aterako diren eta ikasleek beraiek gauzatuko dituzten lan-ildoak planteatzea, kanpoko ekarpenetara hainbeste jo gabe. Horrela lan egiten denean, sare propioak ezartzen dira ikastetxetik kanpoko hurbileko elkarte-mugimenduekin, mugimendu feministarekin eta abarrekin.

Etorkizunari dagokionez, baikorra zara? Ezkorra zara?

Etorkizuna hobeto edo okerrago etorriko da, lanaren, inbertsioen eta bideratu nahi dizkiogun baliabideen arabera. Patriarkatuaren hondoko zarata, desberdintasunarena, etengabe entzuten jarraitzen da. Etorkizun hobe baten alde egiten badugu, gabezia asko daudela jakin behar dugu: politika publikoak behar dira, gizarte-eragileen eta familien inplikazio handiagoa, hezkuntza-curriculumak egitea...

Etorkizuna ez da berez hobea edo okerragoa izango. Aldaketa interesgarriak daude, eta hobera egingo dute gazteei tresnak ematen badizkiegu, horretan jarrai dezaten. Horrek esan nahi du, baita ere, etorkizun hobea, ziurtasun handiagoa eta aukera gehiago izatea. Bestela, ezinezkoa izango da berdintasunezko gizarte horretara iristea.

"Maskulinitate berriak" terminoa jada erabiltzen ez dugun terminoa da; izan ere, horrek adieraz dezake maskulinitate-modu batzuk onak direla, eta onak ez diren beste batzuk baztertzen dituztela. Genero-identitate baztertzaileak, mugatzaileak eta diskriminazioa eragiten dutenak desagertzea izan beharko genuke helburu, eta, epe ertainera edo laburrera, berdintasun-harremanak bultzatzen dituzten maskulinitate berdinzale, ez patriarkal edo feministen adierazpenak legitimatu eta bultzatzea.

Gainera, ez lirateke "berriak" izango. Feminismoak denbora asko darama beste eredu batzuk planteatzen, eta beraien maskulinitatea, aspalditik, era askotara adierazi duten gizonak ere baditugu.

01

Ezagutzeko

CEPAIM Fundazioak “**El Viaje**” komikia argitaratu zuen 2019an. Bertan, gizonak diren bi protagonistek feminismoaren aldeko borrokan aktibo izaterako bizi duten trantsizioa azaltzen digute.

02

Ikusteko

- **Miguel Ángel Arconadari** egindako elkarrizketa. Bertan, Berdintasunean, Maskulinitateetan eta Hezkidetzan aditua den honek hainbat gako eta analisi interesgarri eskaintzen ditu.
- 2022ko martxoaren 22an Nahiko hezkidetzaren programaren baitan **Jokin Azpiazu Carballo**k emandako hitzaldia.

(informazio gehiagorako sakatu textuan)

03

Ezagutzeko

- **Coral Herrera Gomezek**, Kanarietako Gobernua eta Kanarietako Berdintasun Institutuarekin batera eta Espainiar Gobernuako Estatu Itunaren Funtsen laguntzarekin egindako gida honetan hainbat baliabide eskaintzen dira mutil gazteekin indarkeriarik gabeko maskulinitateak lantzeko.
- Gazteak Berdintasunean nerabeei eta gazteei zuzendutako komiki interaktiboa da, Emakunderen **Gizonduz** ekimenaren barrukoa.

DENBORA PASA

Esaldi ezkutuak
Ordenatu hurrengo hizki multzoak
ezkutuan dauden esaldiak aurkitzeko

1

ONE

ANTZAK

NALI

GIZ

KUSI

BERRI

2

ELDU

ERA

RRAKE

DESE

ZTE

GOK

JARR

IAKMO

NDU

ARIB

3

GIKAR

TAS

TIONA

ITZE

AGUZ

RDUR

BERDIN

ADA

UNAE

4

AITUA

INI

AKGU

SMO

FEM

KEGI

SKE

JARR

ZTIO

NGOG

ERANTZUNAK:

Gizonen aliantzak berrikusi
Jarrera desegokiak mozteari beldurra kendu
Berdintasuna egikaritzea guztion ardurara da
Feminismoak guztiok egingo gaitu aske